

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
ítélete**

Az ügy száma: Pfv.V.22.109/2016/14.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Cseh Attila előadó bíró

Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin bíró

A felperesek:

... I. rendű

... II. rendű

A felperesek képviselője:

dr. Lukács László ügyvéd I. rendű-II. rendű

Az alperes:

...

Az alperes képviselője:

dr. Garamvölgyi Szabolcs ügyvéd

A per tárgya:

Tartozás megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Alperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Ítéltábla 9.Pf.21.495/2015/4/II.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 27.P.20.347/2014/13.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az I. rendű felperes és a II. rendű felperes részére személyenként 500.000 (Ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg az államnak, felhívásra 3.500.000 (Hárommillió-ötszázezer) forint felülvizsgálati eljárási illetéket.

Az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] Az I. rendű felperes mint hitelező és a perben nem álló, időközben

felszámolás alá került ... Zrt. mint adós között eredetileg 2001. március 5-én „Többcélú hitelkeret szerződés” jött létre, amely alapján az I. rendű felperes 40.000.000 forint összegű hitelkeretet biztosított az alperes részére rulírozó jelleggel. Egyidejűleg további szerződést is kötöttek 220.000.000 forint összegű, az I. rendű felperes által rendelkezésre tartani vállalt bankgarancia tárgyában. A szerződések biztosítéki rendszere egyező volt.

- [2] A „Többcélú hitelkeret szerződés”-t a felek többször módosították, a 14. számú módosításkor - 2006. augusztus 28-án - az egységes szerkezetbe foglalt szerződésüket közjegyzői okiratba is foglalták. Ekkor a hitelkeret összege 1.160.000.000 forint volt. Ezt a hitelszerződést a felek 2006. december 18-án és 2007. április 16-án ismét módosították.
- [3] Ezen - és minden korábbi - módosítás hatályba lépésének feltétele volt az alperes és a II. rendű felperes által a módosításokra tekintettel megerősített készfizető kezességvállalása. A II. rendű felperes a készfizető kezességet előbb a tartozások 80 %-ára, majd 57 %-ára vállalta.
- [4] A kialakult gyakorlat szerint a hitelkeret szerződés módosítás során a felek rögzítették az adós korábbi, az új hitelkeretet is terhelő kötelezettségeit, az alperes a készfizető kezességvállalását megerősítette, míg a felperesek valamennyi szerződésmódosításhoz kötődően önálló készfizető kezességvállalási megállapodást kötöttek, amelynek hatályba lépésével egyidejűleg a korábbi készfizető kezességvállalási szerződés megszűnt.
- [5] A felek ezt az eljárást követték a perbeli jogvita alapját képező 2006. augusztus 28-i szerződésmódosítás során is: az I. rendű felperes és az adós megállapodtak a szerződés módosított feltételeiben, nevesítve felsorolták a módosítás szerinti hitelkeretet terhelő további bankgaranciákat. Erre tekintettel az alperes készfizető kezességvállalását a 2006. augusztus 28-i készfizető kezesi szerződésmódosításban megerősítette, a felperesek pedig a 2006. szeptember 6-án kelt ... számú „Hitelkerethez kapcsolódó készfizető kezességvállalási szerződés”-ben megállapodtak, hogy a II. rendű felperes az adós és az I. rendű felperes között 2006. augusztus 28-án létrejött hitelszerződéssel összefüggésben az adóst terhelő kötelezettségek, illetve a bankgarancia összegének 57 %-áig terjedő készfizető kezességet vállal, egyidejűleg a korábbi készfizető kezességvállalási szerződések megszűnnek.
- [6] Az I. rendű felperes az adós megbízásából bankgaranciákat adott ki, amelyek alapján különböző jogosultaknak összesen 81.384.128 forintot fizetett ki.
- [7] A II. rendű felperes - készfizető kezességvállalása alapján - összesen 40.568.983 forintot fizetett meg az I. rendű felperesnek

A kereseti kérelmek és az alperes védekezése

- [8] Az I. rendű felperes módosított keresetében 40.826.577 forint

garancia lehívásból származó tőkekövetelés, 58.328 forint jutalék, 6.612.000 forint kezességvállalási díj, 8.785.474 forint késedelmi kamat és további járulékok, a II. rendű felperes keresetében 40.568.983 forint és a kérelme szerinti járulékok megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

- [9] Az alperes érdemi ellenkérelmében a keresetek elutasítását kérte.
- [10] Az I. rendű felperes keresete kapcsán arra hivatkozott, hogy a módosított hitelkeret szerződés biztosítására az I. rendű felperes úgy kötött a II. rendű felperessel készfizető kezesi szerződést, hogy annak hatályba lépésével egyidejűleg a II. rendű felperest terhelő korábbi készfizető kezesi szerződések megszüntetésre kerültek, ezáltal az I. rendű felperes - mint jogosult - lemondott a szerződést biztosító olyan jogról, amelynek alapján ő (alperes) a készfizető kezességi teljesítése esetén kielégítést nyerhetett volna a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 276. § (2) bekezdése alapján.
- [11] Állította továbbá, hogy a II. rendű felperes és az ő (alperes) készfizető kezességi szerződése egyidejűleg és egymásra tekintettel jöttek létre, ennek megfelelően az egymás közötti viszonyukra a Ptk. 275. § szerinti egyetemlegesség szabálya az irányadó, így a Ptk. 338. § (1) bekezdése folytán a készfizető kezesség alapján érvényesített követelés egymás között egyenlő arányban terheli őket.

Az első- és másodfokú ítélet

- [12] Az elsőfokú bíróság ítéletével az I. rendű felperes javára 49.658.947 forint és járulékai, a II. rendű felperes javára 40.568.983 forint és járulékai megfizetésére kötelezte az alperest, ezt meghaladóan a keresetet elutasította.
- [13] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy az alperes készfizető kezességvállalása időben megelőzte a felperesek közötti szerződéskötést, ezért a kezesi szerződéseket nem egyidejűleg kötötték meg, amit azok dátumozása is alátámaszt. Kimondta, hogy a hitelszerződés hatályba lépésének nincs jelentősége a perbeli kezességvállalások egymáshoz képesti viszonyában. Döntése értelmében az alperes az adós hitelhez juttatása, a II. rendű felperes az I. rendű felperes mint hitelező kockázatának csökkentése érdekében, azaz eltérő célból és nem egymásra tekintettel kötötték meg a kezesi szerződéseiket.
- [14] Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy miután az I. rendű felperes és az alperes közötti szerződés korábbi, mint a II. rendű felperes kezességvállalása, az alperes kezességvállalása a Ptk. 276. § (1) bekezdése alapján teljesítése erejéig a II. rendű felperesre átszáll.
- [15] Az elsőfokú bíróság aaptalannak ítélte azt az alperesi hivatkozást is, hogy a felperesek a 2006. augusztus 28-i módosításhoz kötődő 2006. szeptember 6-i kezességvállalási szerződéssel mentesítették volna a II. rendű felperest. Kiemelte, elviekben sem merülhet fel,

hogy az I. rendű felperes a korábbi kezességi szerződés alapján fennálló jogairól lemondott volna. Rámutatott, hogy a korábban kiadott garanciák nevesítve szerepelnek a szerződésmódosításban, így azokra a II. rendű felperes által vállalt készfizető kezesség kiterjedt. Minderre tekintettel az alperes mentesülésére alapot szolgáltatató ok nem áll fenn.

- [16] Az elsőfokú bíróság vizsgálta továbbá az adós felszámolási eljárásában bejelentett felperesi hitelezői igényeket. Megállapította, hogy az I. rendű felperes követelése bejelentésre került, kivéve a kezességvállalási díjként igényelt 6.612.000 forint követelést, mert annak hitelezői igénykénti érvényesítése nem igazolt. Ezért ezen összeg megfizetése iránti igényt alaptalannak ítélte. Emellett a kamatfizetésre irányuló kereseti kérelmeket kis részben alaptalannak találta.
- [17] Az alperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett rendelkezéseit - a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján visszautalva az elsőfokú bíróság helyes indokaira - helybenhagyta.
- [18] Határozata indokolása szerint az elsőfokú bíróság a felperesek keresetének elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást teljes körűen lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló érdemi döntést hozott, amelynek indokaival is egyetértett. A jogerős ítélet értelmében az alperes a Ptk. 276. § (2) bekezdése alapján nem mentesülhetett a kezességvállalásból eredő kötelezettsége teljesítése alól, mert a rendelkezésre álló bizonyítékokból egyértelműen megállapítható, hogy kezességvállalása a II. rendű felperesi kezességvállalás előtt keletkezett.
- [19] Az utóbb vállalt kezesség és annak teljesítése a Ptk. 276. § (1) bekezdése szerinti törvényi engedmény alapján az alperessel szemben kizárólag a jogosult személyének változásához vezetett, anélkül, hogy az alperes kötelezettsége terhesebbé vált volna. A másodfokú bíróság rámutatott, hogy a kezességvállalásoknak a szerződés hatályba lépését eredményező hatálya a per érdemi eldöntését nem érinti.
- [20] A másodfokú bíróság pontosította továbbá az elsőfokú ítéletet annyiban, hogy a II. rendű felperes teljesítésével a Ptk. 276. § (1) bekezdése alapján nem az alperes kezességvállalása szállt át rá, hanem a jogosult követelése a kezességvállalását megelőzően keletkezett jogokkal együtt. A II. rendű felperest a teljesítésének erejéig illetve meg a jogosultság az alperessel szemben érvényesített követelésre.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

- [21] A jogerős ítélet ellen az alperes terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben annak hatályon kívül helyezését és elsődlegesen a felperesek keresetének teljes elutasítását, másodlagosan az eljáró bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását

kérte.

- [22] Megsértett jogszabályhelyként egyrészt a Ptk. 273. § (2) bekezdését, 274. § (1) bekezdését, 275. §-át, 276. § (1)-(2) bekezdéseit, 338. § (1) bekezdését, a Pp. 206. § (1) bekezdését és - felülvizsgálati kérelme 9. oldal 35. pontjában - a Pp. 164. § (1) bekezdését, másrészt a Pp. 239. §-a szerint alkalmazandó Pp. 221. § (1) bekezdését jelölte meg.
- [23] Az alperes felülvizsgálati kérelmében részletesen előadta, hogy álláspontja szerint a jogerős ítélet miért sérti a hivatkozott anyagi jogi jogszabályokat. Kifejtette a kezességvállalások egymáshoz való viszonyát, azok „egymásra tekintettel” történt megtételét. E körben hangsúlyozta, hogy ő és a II. rendű felperes nem eltérő okból, illetve cél érdekében vállalták a kezességet, ahogyan azt az elsőfokú bíróság az ítélete indokolásában szétválasztotta; hiszen a kezességvállalásaik egyezően a hitelszerződés létrejöttét célozták, mint általános jelleggel minden kezességvállalás, annak jogi természetéből adódóan. Kiemelte, hogy mindketten - kölcsönösen - egymás kezességvállalásáról tudva, kifejezetten erre tekintettel vállaltak kezességet. A II. rendű felperes az ő kezességének hiányában nem is vállalta volna azt, hiszen üzleti modelljének lényegéből eredően - amelyet üzletszabályzata is tükröz - kötelezettségvállalásának alapfeltétele volt az ő kezességvállalása. Ugyanígy ő maga is tekintettel volt a II. rendű felperes kezességvállalására - sőt azt ő kezdeményezte -, amint ezt az eljárás során is következetesen állította.
- [24] Utalt arra is, hogy a felek a hitelszerződés biztosítéki rendszerét közösen alakították ki, a kezési szerződések tekintetében szándékegységben voltak. Ezt alátámasztja, hogy a kezési szerződéseket nem csupán biztosítékként rögzítette a hitelszerződés, hanem hatályba lépésének feltételeként is.
- [25] Szerinte a bíróságok tévesen értelmezték a megjelölt anyagi jogi rendelkezéseket, a rendelkezésre álló bizonyítékokat pedig kirívóan okszerűtlenül mérlegelték.
- [26] A kezességvállalások egyidejűsége kapcsán okszerűtlennek tartotta a bíróság azon következtetését, hogy készfizető kezességvállalása megelőzte a II. rendű felperesét.
- [27] Utalt arra, hogy a felperéseket terhelte annak bizonyítása, hogy a II. rendű felperes kezességvállalására később - azaz nem az övével egyidejűleg - került sor. Ehhez képest sem az ő személyes meghallgatásakor tett nyilatkozatából, sem ... tanúvallomásából, sem a II. rendű felperesi üzletszabályzat egyes pontjaiból nem állapítható meg, hogy a II. rendű felperes csak előzetesen szolgáltatott biztosítékok esetében vállalt volna kezességet.
- [28] Kitért arra is, hogy az időbeliséget nem a felperések aláírása, hanem a II. rendű felperes kezességvállalásának időpontja alapján kell vizsgálni. Ez pedig - a II. rendű felperes által lefolytatott hitelképeségi vizsgálat alapján, saját üzletszabályzata szerint - már a hitelszerződés aláírásakor az I. rendű felperes

rendelkezésére kellett álljon, mert erre figyelemmel szövegezték meg a hitelszerződést. A II. rendű felperes értesítése az I. rendű felperes irányába pedig visszavonhatatlan kötelezettségvállalást jelentett, aminek - mint egyoldalú jognyilatkozatnak - a megtételére és nem a szerződés keltezésére kell figyelemmel lenni az időbeliség vizsgálatánál.

- [29] Részletezte továbbá az eredetileg - a 2001. évi - szerződéskötésnél álláspontja szerint egyetemleges helytállási kötelezettség utóbb történő megváltoztatásának lehetőségeit.
- [30] Az alperes sérelmezte a másodfokú bíróság ítéletének rövid indokolását és utalt arra, hogy a Pp. 254 § (3) bekezdése szerinti lehetőség mellett is kötelessége a másodfokú bíróságnak kitérni a fellebbezés érdemi indokaira, amelynek hiányában indokolási kötelezettségét - figyelemmel a közzétett jogesetekben kifejtett bírósági álláspontokra is - megsértette.
- [31] Az alperes további előkészítő iratában indokait „nyomatékosította”, illetve pontosította.
- [32] Az I. rendű és a II. rendű felperesek felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályában való fenntartására irányult.

A Kúria döntése és jogi indokai

- [33] A felülvizsgálati kérelem alaptalan.
- [34] A felülvizsgálati eljárás eredményeként a Kúria azt állapította meg, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okokból nem jogszabálysértő.
- [35] Az alperes által indítványozott hatályon kívül helyezés kapcsán hivatkozott eljárásjogi jogszabálysértések nem állapíthatók meg.
- [36] A másodfokú bíróság a szükséges mértékben eleget tett indokolási kötelezettségének. A másodfokú bíróság ítélete 3. oldalának utolsó bekezdésében rögzítette, hogy „az elsőfokú bíróság a felperesek keresetének elbírálásához szükséges bizonyítási eljárást teljes körűen lefolytatta, a tényállást helyesen állapította meg, és az irányadó jogszabályok megfelelő alkalmazásával helytálló érdemi döntést hozott, amelynek indokaival a másodfokú bíróság is egyetértett, ezért azok megismétlése nélkül csupán az alábbiakat emeli ki”. A másodfokú bíróság ezt követően emelte ki az általa relevánsnak tartott elsőfokú ítéleti megállapításokat és pontosította azokat, majd indokolási tevékenysége eljárásjogi alapjaként az ítélet 4. oldal felülről második bekezdésében a Pp. 254. § (3) bekezdését és 253. § (2) bekezdését hívta fel.
- [37] A bírói gyakorlat értelmében, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet indokai alapján hagyja helyben, a másodfokú ítélet indokolásában csupán erre a körülményre kell utalnia. Ebből a jogszabályi megfogalmazásból következően, ha a másodfokú bíróság az elsőfokú ítélet indokolásával teljes egészében egyetért, elegendő, ha saját indokolásában csupán utal e körülményre. Ebben az esetben az indokolási kötelezettség elmulasztása a terhére nem állapítható meg (BH2002.275.II.).

- [38] A perbeli esetre nem irányadó az alperes által hivatkozott BH2003.240. számú jogeset II. pontja. Az eltérő tényállású ügyben az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogszabály rendelkezéseivel kapcsolatban rögzített belső ellentmondásra, illetve a fellebbezés ezzel összefüggő érdemi indokaira nem reagált a másodfokú bíróság, míg a jelen ügyben ilyen kérdés nem merült fel.
- [39] Nem sértették meg továbbá a bíróságok a kezességvállalás időbelisége („egyidejűsége”) vizsgálatánál az alperes által hivatkozott bizonyítási teher [Pp. 164. § (1) bekezdés] és bizonyíték mérlegelési [Pp. 206.§ (1) bekezdés] szabályokat sem. Az ezekkel összefüggő álláspontját a Kúria a kapcsolódó anyagi jogi rendelkezéseknél fejti ki.
- [40] A felülvizsgálati kérelemben megjelölt anyagi jogi szabályok megsértésére történt hivatkozással kapcsolatban a Kúria rámutat a következőkre.
- [41] Az alperes az I. rendű felperes keresetével, és ehhez kapcsolódóan a Ptk. 276. § (1) bekezdése sérelmével összefüggésben - azon túl, hogy e jogszabályhelyet a felülvizsgálati kérelme 2. oldal III. pont a) pontjában feltüntette, és kérelme több pontjában formálisan utalt is rá - érdemi (azaz a jogszabályhely megsértését kifejtő) érvelést nem terjesztett elő. Már az elsőfokú ítélet elleni alperesi fellebbezés sem tartalmazott ezzel kapcsolatos érdemi indokolást, a II. rendű felperes keresetét érintő jogszabályi hivatkozások pedig logikailag alkalmatlanok voltak az I. rendű felperes keresetének kioltására. A másodfokú bíróság az elsőfokú ítéletet az I. rendű felperes keresete tekintetében is helyes indokaira figyelemmel hagyta helyben, amivel - az elsőfokú ítélet indokolásának a jogszabályoknak mindenben megfelelő vonatkozó részére tekintettel - a Kúria is egyetért. Az eljáró bíróságok a szerződések tartalmának helytálló értékelésével, jogszabálysértés nélkül állapították meg, hogy az I. rendű felperes nem engedte ki a II. rendű felperest a vállalt kezességből, és ezáltal nem mondott le olyan jogról, amely alapján az alperes mint másik készfizető kezes esetleges teljesítése esetén kielégítést kaphatott volna. Erre tekintettel a jogerős ítélet nem sérti a Ptk. 276. § (2) bekezdését sem.
- [42] A II. rendű felperes keresetét érintő, a Pp. 275. §-ában foglalt vagylagos körülményeket („egymásra tekintettel”, illetve „egyidejűleg”) illetően a Kúria előljáróban az alábbiakat emeli ki.
- [43] Amint arra - a másodfokú bíróság által e vonatkozásban is helyes indokaira figyelemmel helybenhagyott ítéletében - az elsőfokú bíróság is helytállóan utalt, a II. rendű felperes üzletszabályzata I. pontjából egyértelműen megállapítható a II. rendű felperes létrehozatalának gazdaságpolitikai célja: a „kis- és középvállalkozások működőképességének javítása, versenyképességük növelése, fejlődésük elősegítése, ...”. Ez a cél az üzletszabályzatból kiolvashatóan azáltal realizálódik, hogy „Az Rt. készfizető kezességvállalásával lehetőség nyílik arra, hogy a hitelintézetek olyan életképes vállalkozások számára nyújtsanak

hitelt, vállaljanak bankgaranciát, amelyek egyébként az Rt. biztosítéki háttérrel megerősítő készfizető kezességvállalása nélkül nem vehetnék igénybe a hiteleket és bankgaranciákat. Az Rt. készfizető kezességvállalása a hitelintézetek hitelezési kockázatát csökkenti. A kezességhez kapcsolódó állami viszontgarancia alapján az Rt. által garantált követelése részben államilag garantált követelésnek minősül".

- [44] Mindebből következik, hogy a II. rendű felperes készfizető kezességvállalása speciális jogviszony keretében történik: állami szerepvállalás (viszontgarancia) mellett, nemzetgazdaságilag kiemelt gazdaságpolitikai cél (kis- és középvállalkozások fejlődése) elősegítése érdekében.
- [45] Ezáltal a II. rendű felperes készfizető kezességvállalásával elérni kívánt cél címzettjei (alanyai) is egyértelműen meghatározottak: a kezességvállalás a kis- és középvállalkozások érdekében - az ő hitelképességük javítása elősegítésére tekintettel - történik, egyúttal, mintegy kapcsolódó jelleggel, a hitelező pénzintézet kockázatát is csökkentve a készfizető kezességvállalás formájában megjelenő többlet biztosítéki elem által.
- [46] Ebből a kiindulópontból értelmezve az „egymásra tekintettel” fordulatot, nem vezethető le az az alperesi álláspont, miszerint a II. rendű felperessel kölcsönösen egymásra tekintettel vállaltak volna készfizető kezességet. E tekintetben nincs jelentősége, hogy állítása szerint ő kezdeményezte a II. rendű felperes kezesséki bevonását, és annak sem, hogy a II. rendű felperes üzletszabályzata 2.4. pontja egyéb biztosíték létét is előírta a kezességvállalás feltételeként, továbbá az alperes felülvizsgálati kérelmében a kezesség általános jogi természetével összefüggésben kifejtetteknek sem.
- [47] A Kúria utal a vonatkozó jogirodalomra is: „Egymástól függetlenül történik a kötelezettségvállalás pl. akkor, ha az új kezes a korábbi kötelezettségvállalásokról nem tud, de ez a helyzet akkor is, ha a körülményekből következtethető, hogy a későbbi kezes - akkor is, ha tudott az őt megelőző kezesekről - a kötelezett, de nem a többi kezes mentesítése érdekében lép további kezesként a jogviszonyba. Ilyen esetben egyébként is feltételezhető, hogy a későbbi kezes nem a többi mellékkötelezett, hanem a főkötelezett helyzetén kíván a belépésével javítani (de az sem kizárt, hogy közvetett vagy közvetlen gazdasági érdeke is fűződik a jogviszony fenntartásához)” [Leszkoven László: A kezességi szerződés, Hatra Mag Kft. Kiadó, Miskolc, 2009., 109. oldal].
- [48] Emellett a hitel- és a kezességi szerződések egyetlen pontjából, rendelkezéséből vagy utalásából sem vonható okszerű következtetés arra, hogy a II. rendű felperes akárcsak részben az alperes személyére tekintettel vállalta volna saját készfizető kezességét.
- [49] A kifejtettek alapján az eljáró bíróságok helytállóan, a Ptk. 275. § sérelme nélkül állapították meg, hogy a II. rendű felperes nem az alperesre tekintettel vállalta saját járulékos kötelezettségét.
- [50] Annak pedig, hogy az alperes esetleg a II. rendű felperesre

tekintettel vállalta volna saját készfizető kezességét, a Ptk. 275. §-a e fordulata alkalmazásának szempontjából nincs jelentősége. Amint arra az alperes maga is utalt, az „egymásra tekintettel” formula kölcsönösséget feltételez, így még ha az alperes részéről fennállt volna is a „II. rendű felperesre tekintettel” motiváció, ez önmagában a Ptk. 275. § szerinti következménnyel nem járhat. A vonatkozó jogirodalom e tekintetben is egyértelmű: „Egymásra tekintet nélkül történik a kezesi kötelezettségvállalás nézetünk szerint akkor is, ha csak az egyik kezes van a másikra tekintettel. Ez a helyzet állhat elő pl. akkor, ha a gazdasági társaság tartozásáért kezességet vállaló tulajdonosok mellett a nem tagvezető tisztségviselő is kezességet vállal.” [i.m. 209. oldal utolsó előtti bekezdés]; továbbá: „[a]z » egymásra tekintettel « törvényi kifejezés nyilvánvaló kölcsönösséget jelent: vagyis mindkét (vagy valamennyi) kezesnek a másikra (többiekre) tekintettel kell a kezességet vállalnia” [i.m. 111. oldal].

- [51] Alaptalan a felülvizsgálati kérelem a készfizető kezességvállalások egyidejűségével összefüggésben is.
- [52] A kezességvállalások létrejöttét okiratok bizonyítják, amelyek keletkezési időpontjai egyértelműen nem egyidejű kötelezettségvállalásokat tükröznek.
- [53] Az alperes felülvizsgálati kérelmében kifejtett hivatkozására tekintettel - miszerint a II. rendű felperes üzletszabályzatában leírt eljárási protokoll szerint a készfizető kezesség visszavonhatatlan vállalása tárgyában az I. rendű felpereshez küldött írásbeli értesítés önmagában és már a hitelszerződés megkötését, ezáltal az alperes saját kezességvállalását megelőzően létrehozta volna a II. rendű felperes készfizető kezességvállalását - nem hagyható figyelmen kívül, hogy a II. rendű felperes a perbeli kezességvállalás időszakában (2006. szeptember) az akkor hatályos 1996. évi CXII. tv. (a továbbiakban: Hpt.) 4. § (1) bekezdése értelmében pénzügyi intézménynek, kezességvállalása a Hpt. 3. § f) pontja szerint pénzügyi szolgáltatásnak, a törvény 2. számú melléklete III. (Egyéb meghatározások) része 10.1. pontja c) alpontja szerint a kezességvállalás kockázatvállalásnak minősült. A Hpt. 77. § (2) bekezdése szerint pedig pénzügyi intézmény kockázatvállalással járó ügyletet kizárólag írásban köthetett. Ebből következően a II. rendű felperes „visszavonhatatlan” kezességvállalásáról szóló, az I. rendű felperes részére küldött írásbeli értesítése a Ptk. 211. § (1) bekezdése szerinti szerződési ajánlatnak minősült, amelyet - a Hpt. hivatkozott előírásaira tekintettel - az I. rendű felperes általi elfogadás után írásbeli szerződéskötésnek kellett követnie. Az írásbeli szerződés hozta létre az I. rendű és a II. rendű felperesek Ptk. 205. § (1) bekezdése szerinti kölcsönös és egybehangzó akarat kifejezését, azaz a II. rendű felperes készfizető kezességvállalását tartalmazó szerződést, amely ezáltal e szerződés megkötése (aláírása) napján jött létre.
- [54] A II. rendű felperes készfizető kezességi szerződése 2006.

szeptember 6. napján, míg az alperes kezességi szerződése 2008. augusztus 28. napján kelt, az egyidejűség tehát tényszerűen nem állapítható meg.

- [55] A kifejtettekre figyelemmel a II. rendű felperes keresetével összefüggésben az alperesnek az egyidejűséggel kapcsolatos hivatkozása sem foghatott helyt, amit a bíróságok helytállóan, jogszabálysértés nélkül ítélték meg.
- [56] Minderre tekintettel a Ptk. 275. §-ának egyik fordulata alapján sem állapítható meg kétség fennállta a két készfizető kezes kezességvállalása kapcsán, ezért közöttük egyetemlegesség nem jött létre, így a Ptk. 338. § (1) bekezdésének sérelme fogalmilag nem következhetett be.
- [57] A II. rendű felperes a készfizető kezessége alapján [Ptk. 274. § (2) bekezdés] jog- és szerződésszerűen teljesítette az I. rendű felperes részére az adós által a lehívott bankgaranciák kapcsán meg nem fizetett összegeket, teljesítése az általa vállalt helytállási mértéket (57 %) nem lépte túl.
- [58] Teljesítésére tekintettel - amint arra a másodfokú bíróság a jogerős ítéletének indokolásában helytállóan utalt - az I. rendű felperes mint jogosult követelése a Ptk. 276. § (1) bekezdése alapján egészében átszállt a II. rendű felperesre, a jogosulti követelést biztosító, a II. rendű felperes kezességvállalását megelőzően keletkezett jogokkal - azaz az alperest terhelő készfizető kezesség érvényesítésére irányuló joggal - együtt. Ebből következően, a másodfokú bíróság indokolás-pontosításában írtaknak megfelelően, a Ptk. 276.§ (1) bekezdés szerinti törvényi engedmény (cessio legis) folytán az alperessel szembeni igényérvényesítés tekintetében az I. rendű felperes helyett a II. rendű felperes került jogosulti pozícióba, az alperes kötelezettsége pedig nem vált terhesebbé arra is tekintettel, hogy készfizető kezességvállalása és annak nem korlátozott volta miatt eleve az adós teljes tartozására vállalt kötelezettséget.
- [59] Erre tekintettel az eljáró bíróságok nem sértették meg a Ptk. 273. § (2) bekezdését sem, míg az alperes felülvizsgálati kérelmében hivatkozott Ptk. 274. § (1) bekezdésének az egyszerű (sortartásos) kezességre vonatkozó szabálya a perbeli esetre nem vonatkozott, így megsértése nem értelmezhető.
- [60] A kifejtettekre figyelemmel a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275.§ (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

Záró rész

- [61] A pervesztes alperest a Kúria a Pp. 270. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdésének megfelelően kötelezte az I. rendű és II. rendű felperesek javára a jogi képviselőjükkel kapcsolatban felmerült felülvizsgálati eljárási költség megfizetésére, amelynek összegét a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) és (6) bekezdései szerint állapította meg.
- [62] Az illetékeljegyzési joga folytán le nem rótt felülvizsgálati

eljárási illetéket az alperes a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése értelmében köteles megfizetni az államnak külön felhívásra.

- [63] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet az alperes kérelmére a Pp. 274. § (1) bekezdésére figyelemmel tárgyaláson bírálta el.
- [64] Az ítélet elleni felülvizsgálatot a Pp. 271. § (1) bekezdés e) pontja zárja ki.

Budapest, 2017. október 19.

. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, Dr. Cseh Attila s.k. előadó
bíró, Dr. Simonné Dr. Gombos Katalin s.k. bíró